

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Dbamy o przedsiębiorczość

www.kig.pl

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY I ZAGROŻENIA DLA NOWEGO SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W POLSCE

Krzysztof Kawczyński - Komitet Ochrony Środowiska KIG

Warszawa, 4 grudnia 2013 r.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Polska gospodarka odpadami przed „rewolucją śmieciową”

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

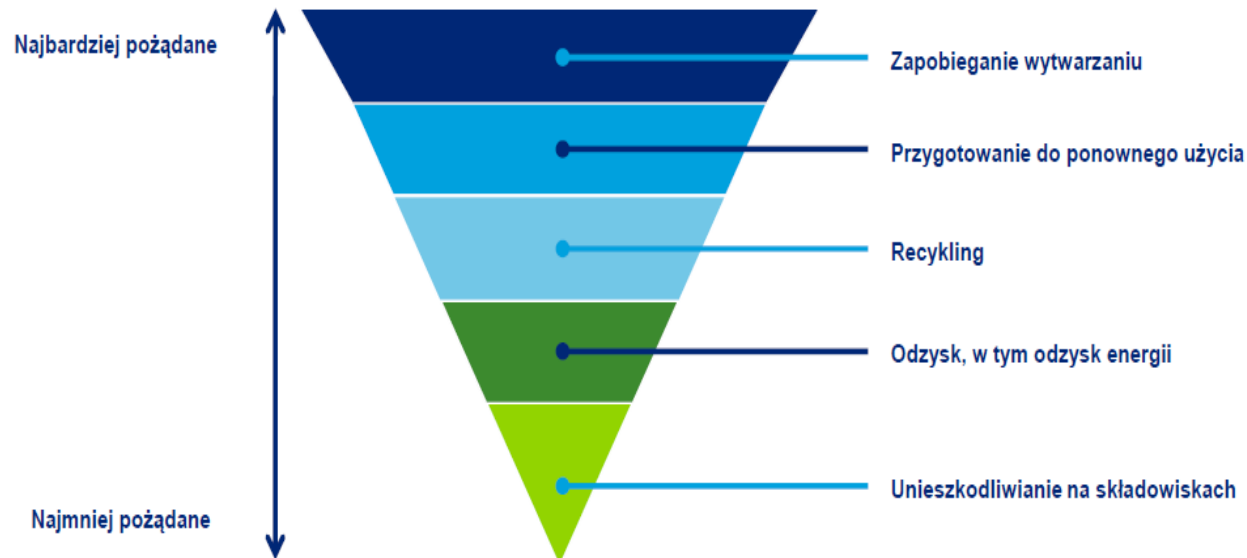
POLSKA GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI 2012 W LICZBACH

- oficjalnie rocznie wytwarzamy ponad 12 mln ton odpadów komunalnych - faktycznie ok. 15 mln ton
- odpady komunalne są głównie składowane (ok. 80%) na legalnych (ponad 500) składowiskach na terenie kraju, jak również na składowiskach nielegalnych (ok. 3800)
- szacuje się, że w sposób nielegalny mieszkańcy usuwają lub spalają w piecach minimum 2 mln ton odpadów
- ok. 25 % mieszkańców kraju nie było objętych zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych
- zbiórka selektywna i recykling odpadów komunalnych to zaledwie 5-7% z masy strumienia opadów
- w kraju funkcjonuje 1 instalacja do termicznego przekształcania odpadów komunalnych (ok. 80 tys. t/rok)
- mamy poważne problemy ze zbiórką selektywną odpadów, z separacją bio-odpadów, odpadów niebezpiecznych,
baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów gabarytowych
- w ostatnich 10-ciu latach za kwotę ok. 4 mld złotych zbudowaliśmy ponad 50 instalacji do sortowania i/lub kompostowania odpadów, które dzisiaj nie są w pełni wykorzystywane - obecnie są RIPOK-ami
- zapóźnienie polskiej gospodarki odpadami w stosunku do średniej UE szacowane jest na 10 – 15 lat

Obecnie musimy zmienić tą sytuację i zbudować efektywny system gospodarowania odpadami.

UE kładzie nacisk na ochronę środowiska i efektywne korzystanie z zasobów
Priorytet mają ograniczenie wytwarzania, recykling oraz odzysk energii

Hierarchia postępowania z odpadami

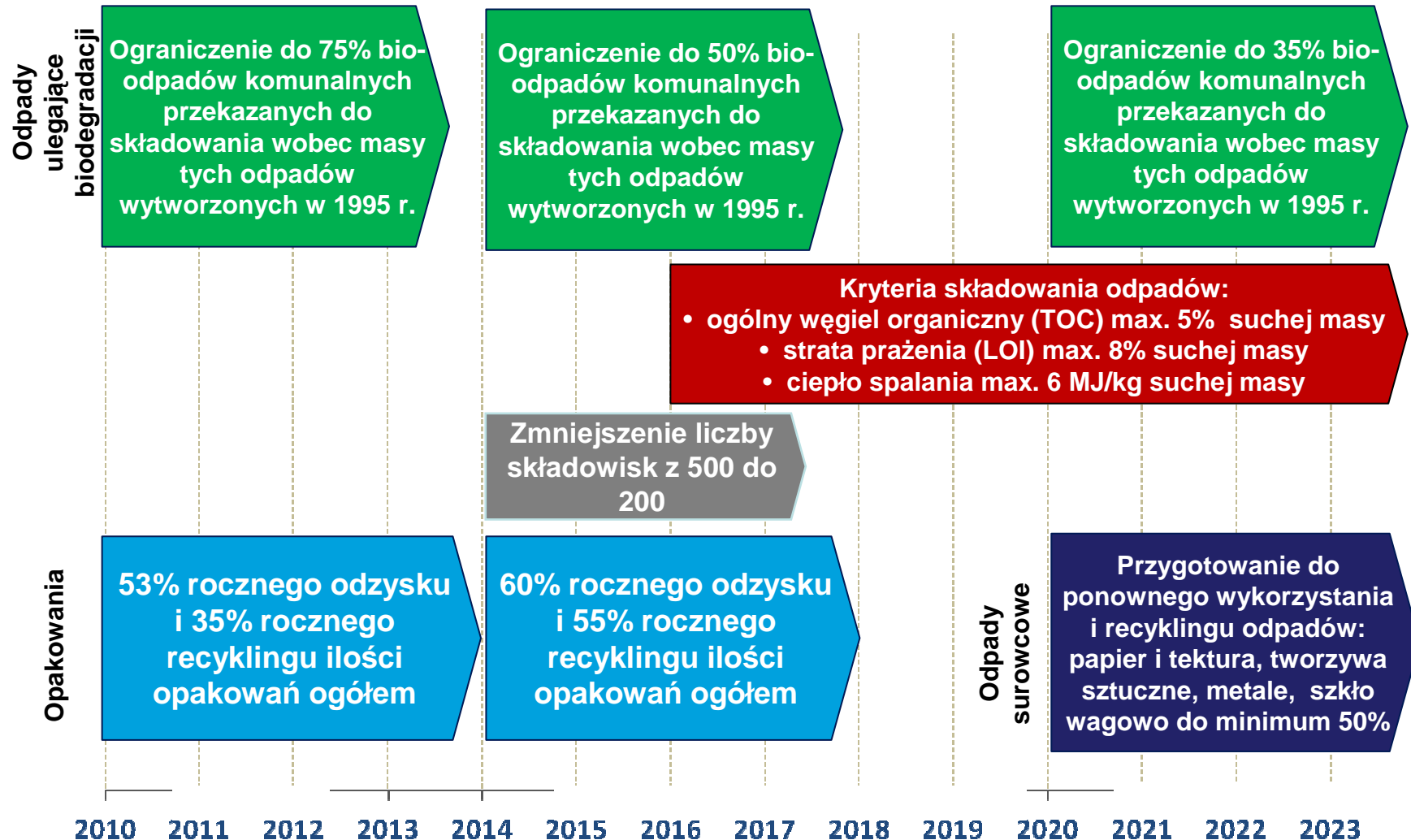

Źródło: Opracowanie własne

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

KLUCZOWE WYZWANIA DLA POLSKIEJ GOSPODARKI ODPADAMI W LATACH 2013 - 2020

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

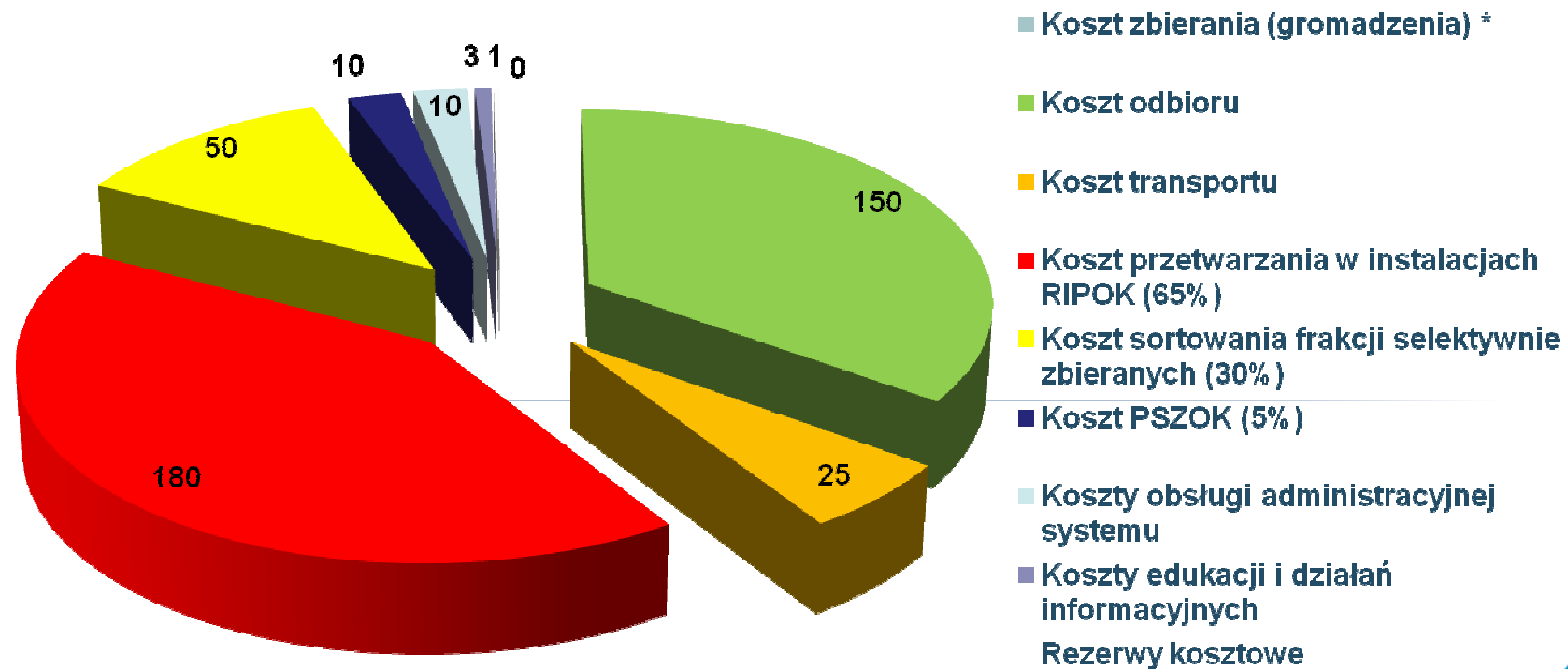
POLSKA – uzasadnione średnie koszty zbiórki, transportu i odzysku lub unieszkodliwiania odpadów w 2013 r.

Kategoria odpadu	Koszt zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów	
	Koszty w zł/Mg	Koszty w zł/mieszkańca/rok
Koszt zbierania odpadów	150	50
Koszt transportu odpadów	36	12
Koszt sortowania i przygotowania odpadów	80	20
Koszt mechaniczno-biologicznej obróbki odpadów	od 150 do 400	od 45 do 120
Koszt składowania (z opłatami)	od 70 do 180	od 13 do 33

Źródło: opracowanie własne.

Uwzględniając przeciętny skład morfologiczny odpadów i realne cele do zrealizowania w 2013 r. można oszacować bazowy koszt roczny na mieszkańca: od 122 do 210 zł, czyli od 10,0 do 17,5 zł miesięcznie w zależności od wielu zmiennych parametrów lokalnych, organizacyjnych i technologicznych.

Minimalne koszty dla jednej tony odpadów (w PLN/t)

W przetargach gminnych jest często akceptowana cena poniżej 200 zł/tonę.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Zagrożenia dla nowego systemu gospodarki odpadami

- **na wejściu do systemu**
 - silny nacisk „polityczny” na niskie ceny za odbiór i zagospodarowanie odpadów
 - brak w praktyce ustawowej odpowiedzialności wielu gmin za gospodarowanie odpadami
 - szkodliwe przetargi gminne oparte na „najniższej cenie” i ryczałtach
 - brak stosowania standardów realizacyjnych na poziomie gminy (hierarchia postępowania)
 - dumping i ostra walka konkurencyjna o rynek lub „o życie” wielu operatorów
 - nieprzygotowane wcześniej otoczenie do wdrażania systemu, w tym ekonomiczne
- **wewnątrz systemu**
 - wadliwe decyzje w zakresie instalacji do przetwarzania odpadów i WPGO
 - funkcjonowanie instalacji do „dekodowania” odpadów i ich migracja poza regiony
 - wadliwy system ewidencji wytwarzanych odpadów komunalnych
 - mało skuteczny nadzór i kontrola oraz brak skutecznej egzekucji obowiązków
 - brak obiektywnych źródeł finansowania kosztów poza opłatami mieszkańców
- **na wyjściu z systemu**
 - pozorne „władztwo” gminy nad odpadami, czyli „na odpady nie ma rady”
 - „niedorozwój” infrastruktury i brak warunków dla inwestycji w gospodarkę odpadami
 - „produkcja” wirtualnych dokumentów i sprawozdań, czyli na papierze musi być dobrze

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Podsumowanie i najważniejsze wnioski

- W ostatnich 10-ciu latach w kraju nie udało się zbudować efektywnego ekologicznie i ekonomicznie systemu gospodarowania odpadami.
- Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi został właściwie zaprojektowany i zdefiniowany, ale jego wdrożenie nie zostało właściwie przygotowane i jest niekonsekwentnie realizowane.
- Przerzucenie całkowitych kosztów finansowania systemu na mieszkańców wydaje się być działaniem niezgodnym z kierunkowymi wytycznymi UE i szkodliwym społecznie, ponieważ nie wdrożono zasady rozszerzonej odpowiedzialności producenta za wiele wyrobów i opakowań w stopniu pozwalającym na faktyczne pokrycie kosztów zbiórki i przetwarzania danych odpadów.
- Brak zintegrowanego podejścia do gospodarki odpadami, w tym jej finansowania to jedna z głównych przyczyn braku efektywności systemu i braku dynamiki rozwojowej
- W warunkach krajowych w zbyt małym stopniu wykorzystuje się istniejące instrumenty ekonomiczne motywujące do rozwoju zbiórki i prawidłowego zagospodarowania odpadów
- Nawet dobre, ale niestosowane prawo staje się prawem martwym i jest przyczyną rozwoju wielu nieprawidłowości i oraz poważnych problemów systemu gospodarki odpadami
- W aktualnej sytuacji istnieją zasadne obawy o wykonanie wysokich celów ustalonych dla krajowego systemu gospodarki odpadami w najbliższych latach, w tym celów roku 2020.

REKOMENDACJA KIG: najwyższy czas abyśmy razem zabrali się poważnie za budowę efektywnego ekonomicznie i ekologicznie systemu gospodarowania odpadami w Polsce !

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

PRZED USTAWĄ
ŚMIECIOWĄ

PO USTAWIE
ŚMIECIOWEJ

andrzejrysuje.pl

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Dziękuję za uwagę

Krajowa Izba Gospodarcza
www.kig.pl


```
ERROR: syntaxerror  
OFFENDING COMMAND: --nostringval--
```

```
STACK:
```

```
/Title  
( )  
/Subject  
(D:20131204153301+01'00' )  
/ModDate  
( )  
/Keywords  
(PDFCreator Version 0.9.5)  
/Creator  
(D:20131204153301+01'00' )  
/CreationDate  
(jguminski )  
/Author  
-mark-
```